

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Katarzyna Lubnauer – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Małgorzata Szybalska – dyrektor Departamentu Kształcenia Ogólnego i Transformacji Cyfrowej, tel. 22 34 74 107, adres e-mail: małgorzata.szybalska@men.gov.pl Magdalena Musiatowicz – główny specjalista w Departamencie Kształcenia Ogólnego i Transformacji Cyfrowej, tel. 22 34 74 357, adres e-mail: magdalena.musiatowicz@men.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 19.04.2024 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. c, d i g ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, z późn. zm.).</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Edukacji – 19</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”, wynika z potrzeby:

- 1) zapewnienia adekwatności zakresu treści nauczania – wymagań szczegółowych do wymiaru godzin nauczania przedmiotów, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 2) umożliwienia nauczycielom skupienia się na realizacji wymagań ogólnych podstawy programowej; wymagania szczegółowe, prezentujące konkretne treści kształcenia, powinny być dobrane tak, aby jak najlepiej realizować wdrażanie celów kształcenia, określonych przez wymagania ogólne.

Zmiany polegają przede wszystkim na ograniczeniu zakresu treści nauczania – wymagań szczegółowych podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego i technikum oraz dla branżowej szkoły II stopnia, i powinny zapewnić nauczycielom i uczniom więcej czasu na spokojniejszą i bardziej dogłębną realizację zagadnień określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W stosunku do aktualnej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego i technikum, określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia, zaproponowane zmiany w załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia obejmują:

- 1) zmianę tzw. preambuły (część początkowa i wspólna podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego i technikum), w której:
  - a) wprowadzono uzupełnienia odnoszące się do kształtowania postaw szacunku dla środowiska przyrodniczego i postaw ekologicznych,
  - b) dodano wymóg dotyczący stosowania w pracy z uczniami założeń uniwersalnego projektowania, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami – wprowadzono odwołanie do racjonalnych usprawnień, o których mowa w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217). Proponowane zmiany związane z wdrożeniem metodyki projektowania uniwersalnego oraz racjonalnych usprawnień mają na celu dostarczenie nauczycielom konkretnych rozwiązań w zakresie pracy z uczniami w sposób uwzględniający różnicowanie ich potrzeb edukacyjnych, w tym wynikających z niepełnosprawności;
- 2) zmianę podstawy programowej kształcenia ogólnego w zakresie przedmiotów: język polski, język obcy nowożytny, język łaciński, język mniejszości narodowej lub etnicznej, język regionalny – kaszubski, historia, wiedza o społeczeństwie, historia i teraźniejszość, matematyka, biologia, geografia, chemia, fizyka, informatyka, filozofia, język łaciński i kultura antyczna, historia muzyki, historia sztuki. Zaproponowane zmiany mają na celu zmniejszenie podstawy programowej kształcenia ogólnego o około 20%, m.in. usunięto treści nauczania – wymagania szczegółowe, które są niemożliwe lub bardzo trudne do zrealizowania w praktyce szkolnej oraz ograniczono wymagania związane z wiedzą teoretyczną lub encyklopedyczną na korzyść rozwijania umiejętności. Zmniejszono również ilość materiału przeznaczoną do opanowania przez ucznia, co powinno przełożyć się na większą motywację do uczenia się, rozwijanie zdolności i zainteresowań oraz kształtowanie właściwych przekonań i postaw. Natomiast bez zmian pozostaje podstawa programowa kształcenia ogólnego w zakresie przedmiotów: muzyka, plastyka, biznes i zarządzanie, edukacja dla bezpieczeństwa, wychowanie fizyczne, wychowanie do życia w rodzinie, etyka;
- 3) rezygnację z odrębnej podstawy programowej w zakresie przedmiotu język mniejszości narodowej lub etnicznej – język niemiecki, co jest konsekwencją zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 2 lutego 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. poz. 144). Oznacza to, że będzie jedna wspólna podstawa programowa dla wszystkich języków mniejszości narodowej lub etnicznej – tak jak miało to miejsce przed rokiem szkolnym 2022/2023.

W stosunku do aktualnej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły II stopnia, określonej w załączniku nr 3 do rozporządzenia, zaproponowane zmiany w załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia obejmują:

- 1) zmianę tzw. preambuły (część początkowa i wspólna podstawy programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia), w której:
  - a) wprowadzono uzupełnienia odnoszące się do kształtowania postaw szacunku dla środowiska przyrodniczego i postaw ekologicznych,
  - b) dodano wymóg dotyczący stosowania w pracy z uczniami założeń uniwersalnego projektowania, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami – wprowadzono odwołanie do racjonalnych usprawnień, o których mowa w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. Proponowane zmiany związane z wdrożeniem metodyki projektowania uniwersalnego oraz racjonalnych usprawnień mają na celu dostarczenie nauczycielom konkretnych rozwiązań w zakresie pracy z uczniami w sposób uwzględniający różnicowanie ich potrzeb edukacyjnych, w tym wynikających z niepełnosprawności;
- 2) zmianę podstawy programowej kształcenia ogólnego w zakresie przedmiotów: język polski, język obcy nowożytny, język mniejszości narodowej lub etnicznej, język regionalny – kaszubski, matematyka, informatyka. Analogicznie, jak w przypadku podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego i technikum zaproponowano zmiany mające na celu zmniejszenie podstawy programowej kształcenia ogólnego o około 20%. Natomiast bez zmian pozostaje podstawa programowa kształcenia ogólnego w zakresie przedmiotów: wychowanie fizyczne, etyka;
- 3) rezygnację z odrębnej podstawy programowej w zakresie przedmiotu język mniejszości narodowej lub etnicznej – język niemiecki, co jest konsekwencją zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 2 lutego 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym. Oznacza to, że będzie jedna wspólna podstawa programowa dla wszystkich języków mniejszości narodowej lub etnicznej – tak jak miało to miejsce przed rokiem szkolnym 2022/2023.

Ponadto, projekt rozporządzenia przewiduje dodanie nowego załącznika nr 4 do rozporządzenia (załącznik nr 3 do projektu rozporządzenia), który określa podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie przedmiotów: historia i wiedza o społeczeństwie, dla uczniów czteroletniego liceum ogólnokształcącego i pięcioletniego technikum oraz słuchaczy liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, którzy rozpoczęli kształcenie przed dniem 1 września 2022 r., tj. przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 8 marca 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 622). Będzie to:

- 1) w roku szkolnym 2024/2025:
  - a) klasa III liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, do której uczęszczają słuchacze, którzy rozpoczęli kształcenie z dniem 1 lutego 2022 r.,
  - b) klasa IV liceum ogólnokształcącego, w tym liceum ogólnokształcącego dla dorosłych oraz klasy IV i V technikum;
- 2) w roku szkolnym 2025/2026:
  - a) klasa IV liceum ogólnokształcącego dla dorosłych będąca kontynuacją klasy, o której mowa w pkt 1 lit. a;
  - b) klasa V technikum.

W przypadku ww. uczniów zastosowanie ma jeszcze bowiem podstawa programowa kształcenia ogólnego w zakresie przedmiotów: historia i wiedza o społeczeństwie, w brzmieniu określonym przez rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, która również wymaga ograniczenia, analogicznie jak w przypadku podstawy programowej kształcenia ogólnego w zakresie przedmiotów: historia i wiedza o społeczeństwie określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 8 marca 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.

Projekt rozporządzenia przewiduje również, że podstawa programowa kształcenia ogólnego w zakresie przedmiotu historia i terazniejszość (zakres podstawowy), określona w załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia, nie będzie stosowana od roku szkolnego 2024/2025 w stosunku do uczniów i słuchaczy klasy I liceum ogólnokształcącego i uczniów klasy I technikum (§ 3 projektu rozporządzenia). Ma to związek z procedowanym równolegle projektem rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół – przewidującym rezygnację od roku szkolnego 2024/2025 dla uczniów i słuchaczy klas I liceum ogólnokształcącego i uczniów klasy I technikum z przedmiotu historia i terazniejszość. Przedmiot historia i terazniejszość będzie jeszcze realizowany w roku szkolnym:

- 1) 2024/2025 – w klasie II liceum ogólnokształcącego, klasie II i III technikum oraz klasie I liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, do której uczęszczają słuchacze, którzy rozpoczęli kształcenie z dniem 1 lutego 2024 r.;
- 2) 2025/2026 – w klasie II liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, będącej kontynuacją klasy, o której mowa w pkt 1, oraz w klasie III technikum.

Jesienią 2024 r. Ministerstwo Edukacji Narodowej planuje przekazać do uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania projekt podstawy programowej kształcenia ogólnego dla nowego przedmiotu, który ma zastąpić dotychczasowy przedmiot historia i terazniejszość. Nowy przedmiot będzie dedykowany edukacji obywatelskiej, którego realizacja jest przewidziana w klasie II szkół ponadpodstawowych (liceum ogólnokształcącym i technikum).

W projekcie rozporządzenia przewidziano również przepisy przejściowe (§ 4–6 projektu rozporządzenia) stanowiące o tym, że:

- 1) podstawę programową kształcenia ogólnego dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego i pięcioletniego technikum, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2023 r., w zakresie przedmiotu podstawy przedsiębiorczości, stosuje się w roku szkolnym 2024/2025 w klasie III liceum ogólnokształcącego i klasie III technikum, ze względu na fakt, że przesądziło już o tym rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 314);
- 2) podstawę programową kształcenia ogólnego dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego i pięcioletniego technikum

- 7) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 8) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 9) Krajową Sekcję Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 10) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 11) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
- 12) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisję Krajową;
- 13) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 14) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 15) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 16) Alians Ewangeliczny;
- 17) Centrum Edukacji Obywatelskiej;
- 18) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 19) Federację Inicjatyw Oświatowych;
- 20) Federację Przedsiębiorców Polskich;
- 21) Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelna Organizacja Techniczna;
- 22) Fundację Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego;
- 23) Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
- 24) Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- 25) Komitet Nauk Pedagogicznych PAN;
- 26) Konferencję Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych;
- 27) Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 28) Konfederację Lewiatan;
- 29) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 30) Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych;
- 31) Ogólnopolskie Porozumienie Rad Rodziców;
- 32) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 33) Polską Akademię Umiejętności;
- 34) Polską Izbę Książki – Sekcję Wydawców Edukacyjnych;
- 35) Polską Radę Ekumeniczną;
- 36) Polski Związek Głuchych;
- 37) Polski Związek Niewidomych;
- 38) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną;
- 39) Polskie Towarzystwo Ekonomiczne – Zarząd Krajowy;
- 40) Polskie Towarzystwo Historyczne;
- 41) Polskie Towarzystwo Informatyczne;
- 42) Polskie Towarzystwo Matematyczne;
- 43) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 44) Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem III kadencji;
- 45) Radę Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk;
- 46) Radę Szkół Katolickich;
- 47) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 48) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 49) Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich;
- 50) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 51) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 52) Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki;
- 53) Stowarzyszenie Nauczycieli Polonistów;
- 54) Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich;
- 55) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej – Zarząd Główny;
- 56) Unię Metropolii Polskich;
- 57) Unię Miasteczek Polskich;
- 58) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 59) Związek Miast Polskich;
- 60) Związek Powiatów Polskich;
- 61) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 62) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 63) Związek Województw RP.

Projekt rozporządzenia został również przekazany do zaopiniowania przez Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka i Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Projekt rozporządzenia został również przekazany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego, Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną omówione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							Łącznie (0-10)
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10		
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie wywiera wpływu.							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie wywiera wpływu.							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Planowane zmiany polegające na ograniczeniu zakresu podstawy programowej kształcenia ogólnego mogą skutkować zwiększeniem możliwości uczniów korzystania z pozaszkolnej oferty edukacyjnej, rozwijania pasji i zainteresowań.							
Niemierzalne	-	-							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.
--	--------------

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz: brak.

9. Wpływ na rynek pracy

Rozporządzenie nie ma wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu

Brak.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2024 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Podstawa programowa kształcenia ogólnego podlega okresowym przeglądom i analizom pod kątem potrzeby zmian.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.